

ÎNCHEIERE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lupașcu Constantin,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lupașcu Constantin
împotriva lui Sasu Ion, Sasu Sivia și Sasu Maria, intervenienți accesorii Primarul
satului Tartaul, Lupașcu Vasile, Lupașcu Elena, Chirică Nicolae și Nicula Ivan cu
privire repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

La 04 decembrie 2017, Lupașcu Constantin, a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Sasu Ion și Sasu Sivia cu privire repararea prejudiciului
material și compensarea cheltuielilor de judecată

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că, în conformitate cu titlul de
autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat la data de 09 martie 2007 a
devenit proprietarul terenului cu destinația agricolă nr. cadastral XXXXX, cu
suprafața de 0,52 ha, amplasat în extravilanul s. Tartaul, raionul Cantemir.

Reclamantul a menționat că la data de 29 decembrie 2014 conform contractului
de vânzare-cumpărare a devenit proprietarul terenului cu destinația agricolă, nr.
cadastral XXXXX 0, cu suprafața de 1,0749 ha, amplasat în extravilanul s. Tartaul,
raionul Cantemir, teren vecin cu terenul nr. cadastral XXXXX.

Reclamantul a indicat că la sfârșitul anului 2015 Sasu Ion și Sasu Livia au
ocupat ilegal terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,52 ha și parțial
terenul cu nr. cadastral XXXXX, pe o suprafață de 0,15 ha, iar în primăvara anului
2016 au cultivat porumb pe terenul respectiv. De altfel, aceștia au distrus și semnele
de hotar, deși reclamantul i-a preîntâmpinat de nenumărate ori că terenul îi aparține.

Astfel, la data de 28 martie 2016, s-a adresat la Inspectoratul de Poliție
Cantemir, iar la data de 11 mai 2016 la Procuratură, pentru a constata faptul
încălțării dreptului de proprietate.

A comunicat reclamantul că, prin răspunsul Procuraturii și ordonanței de refuz
în începerea urmăririi penale din 22 iulie 2016 s-a constatat faptul încălțării
dreptului de proprietate și i s-a propus de a înainta acțiune civilă împotriva părților.

A indicat că la 22 august 2016 a înaintat a o cerere prealabilă lui Sasu Ion și Sasu Silvia, prin care a solicitat transmiterea terenurilor ocupate în mod samavolnic și despăgubirea pentru venitul ratat pentru anul agricol 2016, în legătură cu neprelucrarea terenurilor acaparate de ei, comunicându-le totodată că în caz contrar va fi nevoit să se adreseze în instanța de judecată.

A precizat reclamantul că nu a primit nici un răspuns la cererea prealabilă. Mai mult pârâții au continuat să prelucereze terenul agricol și pe parcursul anului 2017.

Reclamantul a specificat că deoarece, Sasu Ion și Sasu Silvia au distrus semnele de hotar, a fost nevoit să comande eliberarea unui act de stabilire a hotarelor sectoarelor de teren, pentru ce a achitat suma de 2005 lei. Măsurările privind stabilirea hotarelor au fost efectuate de către SRL "Psitogeg", în prezența lui Sasu Ion, Sasu Silvia și a Primarului satului Tartaul, însă aceștia au refuzat semnarea actului de stabilire a hotarelor.

Ulterior emiterii actului de stabilire a hotarelor, în scopul determinării de facto a suprafeței teritoriului prelucrat în mod ilicit de către pârâți a solicitat efectuarea unei expertize judiciare.

Astfel, conform raportului de expertiză s-a constatat că suprafața teritoriului care a fost ocupată în mod ilicit și prelucrată de către Sasu Ion și Sasu Silvia o constituie terenul cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,52 ha și parțial terenul cu nr. cadastral XXXXX, pe o suprafață de 0,15 ha. Deci, nu a avut posibilitatea de a administra și prelucra terenul agricol pe o suprafață de 0,67 ha timp de 2 ani, din care motive i-a fost cauzat un prejudiciu material sub formă de venit ratat în mărime de 10 046 de lei. Totodată a specificat reclamantul că a suportat și cheltuieli pentru constatarea prejudiciului în mărime de 4005 lei.

A solicitat Lupașcu Constantin a încasa din contul lui Sasu Ion și Sasu Silvia în beneficiul său a sumei de 10 046 de lei cu titlu de prejudiciu cauzat în urma încălcării dreptului de proprietate și a sumei de 4005 lei cu titlu de cheltuieli pentru judecarea cauzei, 302 lei cu titlu de taxă de stat și 1000 de lei cu titlu de asistență juridică.

Prin încheierea din 18 mai 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost atras din oficiu, în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâților Primarul satului Tartaul, Lupașcu Vasile.

Prin încheierea din 15 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost atras din oficiu, în calitate de intervenient accesoriu de partea reclamantului Lupașcu Elena.

Prin încheierea din 21 august 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost admisă cererea Primarului satului Tartaul, Lupașcu Vasile, privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului, a fostului inginer cadastral, care a participat la procedura de vânzare-cumpărare a terenului, și a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului Chirică Nicolae.

Prin încheierea din 21 august 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost admisă cererea lui Lupașcu Constantin, privind atragerea în proces în calitate de copârât a Mariei Sasu.

Prin încheierea din 21 august 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost admisă cererea lui Sasu Ion, privind atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului a lui Nicula Ivan.

Prin hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Lupașcu Constantin împotriva lui Sasu Ion, Sasu Silvia și Sasu Maria, intervenienți accesorii Primarul satului Tartaul, Lupașcu Vasile, Lupașcu Elena, Chirică Nicolae și Nicula Ivan cu privire repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Sasu Ion și Sasu Silvia în beneficiul lui Lupașcu Constantin suma de 9 473, 13 lei cu titlu de prejudiciul material cauzat în urma încălcării dreptului de proprietate în anii agricoli 2016 și 2017, suma de 4005 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, suma de 750 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suma de 284,19 lei cu titlu de taxă de stat, în total suma de 14 512, 32 de lei.

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Cahul s-a admis apelul declarat de Sasu Ion și Sasu Silvia și s-a casat hotărârea din 03 octombrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central, și s-a emis o hotărâre nouă prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Lupașcu Constantin împotriva lui Sasu Ion, Sasu Silvia și Sasu Maria, intervenienți accesorii Primarul satului Tartaul, Lupașcu Vasile, Lupașcu Elena, Chirică Nicolae și Nicula Ivan cu privire repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că Lupașcu Constantin nu a probat elementele necesare ale răspunderii delictuale, fapta ilicită să fie săvârșită prin acțiune sau inacțiune, vinovăția persoanei care a săvârșit fapta, să existe un prejudiciu și să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciul cauzat.

În consecință, instanța de apel a conchis că situația dată s-a creat datorită faptului că inițial perfectarea titlurilor de autentificare a drepturilor deținătorilor terenurilor respective a avut loc pe baza titlurilor provizorii încă în anul 1992 și atribuite în natură. Ulterior au fost perfectate titluri deținătorului dreptului de proprietate, care nu corespund terenurilor atribuite în natură. Astfel, nu a fost constatată condiția răspunderii materiale a pârâților, în lipsa vinovăției acestora de ocupare ilegală a terenului.

La 23 iulie 2019, Lupașcu Constantin a declarat recurs împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 03 octombrie 2018 a Judecătorei Cahul, sediul Central.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța nu a aplicat corect legislația și nu a interpretat corect normele de drept privind curgerea termenului de prescripție.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 28 mai 2019.

Astfel, recursul declarat la 23 iulie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Lupașcu Constantin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Lupașcu Constantin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Lupașcu Constantin.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Lupașcu Constantin împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat